

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

MTI
Magyar Távirati Iroda

Feladás szerkesztő:
Baló László
Feladás kiadó:
Bares Sándor

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 189-888.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás

1948 október 8

7 óra --per

As igazságügyminiszter nyilatkozata a kisebb gazdasági bűnözők megkegyelmezéséről

Ries István igazságügyminiszter előterjesztésére a legutóbbi minisztortanács hozzájárult ahhoz, hogy a kisebb gazdasági bűncselekmények elkövetői kegyelmeben részesüljenek. Ez mintegy 5000 embert érint. A Magyar Távirati Iroda munkatársa kérdést intézett Ries István igazságügyminiszterhez, mi tette indokolttá az amnesztíciajavaslatot, kikre vonatkozik ez és miképpen hajtják végre. Az igazságügyminiszter a következő választ adta:

- Természetes, hogy az igazságügyminiszterium annak figyelemmel kíséri a gazdasági élet fejlődését is, hiszen elsőrendű feladata, hogy a gazdasági életet megvédje a reakció támadásai ellen. Ennek a szükségességnek voltak az eredményei azok a jogszabályok, amelyeket ilyen irányban hoztunk és ennek az eredménye volt a munkásbíróság felállítás, amely nézetem szerint kitűnően megfelelő hivatásának.

- Az elítéltek között, és pedig egy a rendes úszóbíróság, mint a munkásbíróság által elítéltek között, két főcsoportot lehet megkülönböztetni. Az egyik, amely nyomasztó gyűlölet, vagy a demokrácia elleni gyűlöletből kóvotte el a gazdasági bűncselekményeket és a másikat, amelyek tagjai a dolgozók csoportjához tartoznak és akik néha különösen nyomasztó családi viszonyaik hatása alatt tévedtek a bűn útjára. Nem vitás, hogy a népi demokrácia gazdasági élete, hála a magyar dolgozók kitartó szorgalmának, a munkaversenyek eredményének, meg erősödött. Ma tehát már megvizsgálhatjuk, vajon szükséges-e azokat a büntetőket, amelyeket az utóbbi csoportba tartozókra kiszabtak, teljes mértékben vagy egyáltalán fenntartani. Először egy általános amnesztíciarendelétről gondoltam, de éppen azért, mert csak a nyomasztó körülmények hatása alatt bűncselekményeket akarunk segíteni, választattam inkább azt az utat, hogy a minisztortanáctól felhatalmazást kérjek az ügyek egyénileg való felülvizsgálására és a felülvizsgálat eredményének megfelelő előterjesztés megtételére.

- A technikai lebonyolítás - folytatta nyilatkozatát az igazságügyminiszter - már megkezdődött azzal, hogy a miniszteriumban kijelöltem ezeknek az ügyeknek az előadóit és egy háromtagú bizottságot, amely nekem előterjesztést tesz. Lehetséges, hogy ezzel a bizottsággal személyesen is kiszállok az egyes büntetőintézetekbe, hogy az elítéltekről való beszélgetés útján győződjem meg beállítottságukról. Utasítást kaptak a büntetőintézetek vezetői, hogy küldjenek kimutatást a büntetésüket töltő személyekről annak megjelölésével, miért és mennyi büntetést kaptak. Az ügyészségeknek a még folyamatban lévő ügyekről kell jelentést tenniük és utasítást kaptak, hogy azonnál a különböző fajta gazdasági bűncselekmény elkövetőinél, akik nyolc hónapot még nem haladó szabadságvesztés-büntetést kaptak - ha büntetésüket az illetők még nem kapták meg - a miniszterium további intézkedéséig az ítéletet ne hajtják végre. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás

1948 október 8

7 óra 10 perc

/Az igazságügyminiszter nyilatkozata a kisebb gazdasági bűnözők megkegyelmezéséről. Folytatás./

- Azt hiszem, az a rendelkezés meggyőzi a magyar népet, hogy a népi demokratikus kormány állandóan törődik a dolgozók ügyével és a büntető hatalmat nem tisztán megtorlásra - mint a régi reakció - hanem növelésre és arra használja fel, hogy az embereket visszavezesse a dolgozó társadalomba.

- Fel kell hívnom azonban a közvélemény figyelmét, hogy az az eljárás teljes mértékben hivatalból történik, tehát semmiféle kérvény beadására nincs szükség, mert ez egyáltalán nem segíti elő, sőt egyenesen hátráltatná az ügyek lebonyolítását. A miniszterium - fejtegette nyilatkozatát az igazságügyminiszter - nagyon rövid idő alatt végrehajtja a minisztortanács utasítását és semmiféle mellékszempontot nem vesz figyelembe. /MTI/

Még a 600 kilométer sebességgel száguldó repülőgépet is lefényképezhetjük a Gamma-gyár új, tökéletes fényképezőgépevel

Évek óta kísérleteznek a Gamma finommechanikai gyárban, hogy világviszonylatban is kiváló minőségű fényképezőgépet állítsanak elő. A kísérletek ez évben eredményre vezettek: elkészítették az első készüléket. Az új fényképezőgép minden tekintetben felveszi a versenyt a világ legjobb gépeivel. Bizonyos, hogy rövidesen nemcsak a magyar amatőr fényképezőknek lesz kedvence, hanem határainkon túl is hirdeti majd a magyar finommechanika kiválóságát.

A légmátyosi gyártelep kis emelvényen parányi gépek sorakoznak a munkapadokon. Még néhány szerkezésműszert kell csak beállítani, s azután megindulhat az új fényképezőgép tömeggyártása. - Az első ötven darabból álló sorozat gyártását november 26-ára vállaltuk - mondta a Magyar Távirati Iroda munkatársának az osztály művezetője. - December folyamán már százat gyártunk és ezt a mennyiséget jövő júniusra havi ötszázra emeljük.

A művezető előhozta a raktárból az első "Gamma Duflex"-et. A nehéz gépecske drága kincse a Gamma-nak, a művezető gyengéden szinte simogatón mutatja, hogyan kell vele bánni.

Kiss Balázs technikus elmondja, hogy a gépet hosszú kísérletezés után sok szabadalmazott újítással látták el. Több mint négyszáz alkatrésze van. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás

1948. október 8.

7 óra 40 perc

/ Még a 600 kilométer sebességgel száguldó repülőgépet is lofénnyképezhetővé a Gamma-gyár új, tökéletes fényképezőgéppel folyt. /

A gép szerkezetét mutatva, elmondja, hogy a gépben lévő apró redőnyöket félmilliméter távolságra állították be. Ezzel előrték, hogy az új gép szarvadapernyi exponálást is lehetővé tesz, ami annyit jelent, hogy száz méter távolságból 600 kilométer sebességgel száguldó repülőgép-ről világos és éles felvételt lehet készíteni.

Külföldön esakmen naponta érdeklődés kószuló fényképezőgépünk után - mondja a vállalatvezető. - Az érdeklődés oly nagy, hogy bőséges megrendelésekre számíthatunk. Árát még pontosan nem tudtuk meghatározni, de előreláthatólag mintegy 30 százalékkal lesz olcsóbb, mint a különleges külföldi gyártmányok.

A Gamma-gyár dolgozói, munkásai és mérnökei a "Duxler" fényképezőgép gyártásával ismét bebizonyították a magyar munka kiválóságát. /MTI/

A törökbalinti fasiszta összeesküvők a népbíróság előtt

A népbíróság vádiratot adott ki ifj. Dulácska László, gazdálkodó, Hajtó Géza alkalmi munkás, Szokolai Vajk, érettségizett fiatal ember, Dulácska Endre középiskolai tanuló, Csüdör Árpád bankhivatali segéd, Tóth Pál órásmester, Orosz Lajos tanító, Gyufasics Géza segédmunkás, Biái Mária háztartásbeli, Máté Zoltán egyetem hallgató, Csörgő Tibor hentes, Harkai Tihász főiskolai hallgató, Krupár Géza szigorló bányamérnök-hallgató ellen. A vád szerint Dulácska és társai kommunistaellenes, a mai demokratikus államrend megdöntésére irányuló, sejtrendszerű fegyveres szervezkedésben vettek részt. A Dulácska tetsvérek ismert fasiszták voltak Törökbalinton, Máté Hunyadi-páncsólak volt és a szervezkedés közeli tagjai voltak a kisgazdapárti független ifjak szervezetének. Tervük az volt, hogy megfelelő időpontban lefegyverzik a rendőrséget, megszállják a közhivatalokat, guerilla-harcokat vívnak a demokratikus beállítottságú személyek ellen mérőket követnek el. Tóth vállalkozott arra, hogy mint volt cserkészvezető, régi cserkész-ismerőseit beszervezi, Pisztoljékat, tültényeket szerkeszt be és Budaörsön, Sopronban és más helyeken igyekeztek tervükhöz, általuk megbízhatónak tartott embereket toborozni. Az államrendörtség még idejében rajtuk ütött és így indult meg ellenük a bünvádi eljárás.

A népbíróság Berek-tanácsa péntek délelőttre tüzte ki a fasiszta összeesküvők bűnügyének tárgyalását. /Folyt.köv./
többen

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás

1948 október 8

12 óra 40 perc

Befejeződtek a magyar-lengyel együttműködési tárgyalások

Csütörtökön Varsóban végetérték a magyar-lengyel együttműködési tárgyalások. A tárgyalás folyamán megállapodtak a műszaki ismeretek kicserélése kérdésében, valamint több más kérdésben is. Egyidejűleg elhatározták egy lengyel-magyar statisztikai bizottság felállítását, amely a két ország statisztikai kérdéseinek az összehangolt tésével foglalkozik. A két ország közötti kereseroforgalomra vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak. /MTI/

Pályázathirdetés rendelőintézeteki szakorvosi állásokra

A MABI pályázatot hirdet központi rendelőintézetben két EKG szakorvosi- és egy szemész szakorvosi állásra. Pályázati határidő 1948 október 30. Bővebb felvilágosítás a MABI egészségügyi igazgatási osztályán /fszt. 2./ /MTI/

A törökbalinti fasiszta összeesküvők a népbíróság előtt, 1. folytatás/

A népbíróság egy másik tanácsa már tartott ebben az ügyben főtárgyalást, amikor pótnyomozást rendelték el. Közben a népbíróság vádat emelt dr. Lomhényi Dozsó és dr. Szabó Elek ügyvédek ellen, akik a vádlottakat vallomásuk bizonyos részeit visszavonásra biztatták. Lomhényi és Szabó ügyvédek bűnügyét a bíróság külön tárgyalja.

Berek István tanácselnök bejelentette, hogy ifj. Dulácska László elsőrendű vádlott szökésben van, folotte távollétében ítélkezik a bíróság.

Hajtó Géza másodrendű vádlott kihallgatásakor beismerő bűnösségét a szervezkedésben. Súlyosan terhelő vallomást tett bűntársaira is. A bíróság előtt lévő, bünyöként lofogalt fegyverekből két pisztolyt magának ismer el. Előadja, hogy a szervezkedés kommunistaellenes volt, beismeri, hogy a demokratikus államrend megdöntésére irányuló sejtrendszerű fegyveres szervezkedésben vett részt. Az elnök előleborja azokat az ellentmondásokat, amelyek eddigi vallomásai és mostani kihallgatása között a fegyverek tekintetében mutatkoznak.

- Föltünk, hogy statárium elő kerülünk - mondotta - azért vallottunk hamisan. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás

1948 október 8

13 óra 20 perc

A belvárosi textilüzletök betörése a munkásbíróság elé került

Háringás Géza notorius betörő csempész ügyét tárgyalta ma a munkásbíróság Javor Iván-tanácsa. Háringás 23 évet ült már rablás és betöréses bűncselekmények miatt. Legutóbb háromévi fegyházra ítélték, mert ő fosztotta ki a Petőfi Sándor-utcai Székely és társa és a Váczi- és Kigyó-utca sarkán lévő Hainai-Lantos divatárüzletet, továbbá a Brachfeld-cég áruraktárát. A betörések tárgyalásán beismerte, hogy több mint 100.000 forint értékű textilárut börtöndökben előbb Sopronba, majd Bécsbe csempészte. A legutóbbi betörésnél 40.000 forint értékű árut akart ismét Bécsbe vinni, de a kelenföldi pályaudvar melletti vendéglőben igazoltatták és lefoglalták a nálavolt 70.000 forint értéket képviselő textilét.

Az államügyészség a csempészség miatt külön vádat emelt ellene, ez az ügy került ma a munkásbíróság elé. Háringás tagadta, hogy kicsempészte a betörésből származó nagyértékű textil-félt, azt állította, hogy a lopott holmit elásta egy romház udvarán és onnan valaki elvitte. /Folyt.köv./

Vidovics és összeesküvő társai a népbíróság előtt

Vidovics Ferenc és összeesküvő társai népbírósági tárgyalásán pénteken folytatták a vádlottak kihallgatását. Baasó Miklós vádlott tudott az illegális szervezkedésről, de - mint mondta - "elfelejtette" feljelenteni azt a rendőrségen. Hogy mennyire "tudott" az összeesküvésről, mutatja a Tóth Árpáddal való szembesítése: határozott hangon mondja az elsőrendű vádlott szemébe, hogy államellenes szervezkedésről volt szó és Tóth ennek megfelelően ismertette a tagok előtt a "óklitűzéseket".

Odor Gyula vádlottira - mint vallomásaiban maga elismeri - fontos szerep várt: mint Mindszenty primás rokonának, neki kellett érintkezésbe lépnie a primással és megnyerni támogatását a szervezkedéshez és mint pillanatnyi különleges feladathoz, Vidovics megszöktetéséhez. A dolog csakhamar csuszott el, hogy Mindszenty nem volt otthon ...

Hainesz Jenő vádlott szintén tudott a szervezkedésről, sőt Vidovics megszöktetéséről is. Azzal védekezik, hogy "nem akart kellemtelenséget" társainak. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás

1948 október 8

13 óra 55 perc

A földművelésügyi miniszterium panamistái a népbíróság előtt

A földművelésügyi miniszterium panamistáinak folytatódó népbírósági tárgyalásán pénteken tovább tartott az iratok ismertetése. Dr. Ölti elnök egymásután olvasta fel a különböző revizori jelentéseket, melyek a miniszteriumban feldorított panamák hátterét világítják meg. Egész sor iratot ismertet a miniszterium szabotáló összeesküvőinek autovásárlásairól; az Actio Catholicának "sajtótámogatás" címén adott sorozatos segélyekről, az utólag nem ellenőrzött törvénytelen "előlegfolyósításokról", 140.000 forintos "autójavításokról", az S. Szabó államtitkárnak a totalizátor-ahpból vett gépkocsijáról.

Az ismertetett iratokból - függetlenül a főtársai a demokrácia megdöntésére spekuláló politikai szervezkedésüket dialektikusan összekötötték a rendszer gazdasági alapjainak megingatására irányuló százezres panamákkal, a nemzetgazdaság érdekeit súlyosan veszélyeztető szabotázsakciókkal. /folyt.köv./

A belvárosi textilüzletök betörő róme a munkásbíróság előtt, folytatás./

A bíróság lefolytatta a bizonyító eljárást, majd a perbeszédok után Háringást bűnösnek mondta ki üzletszerűen elkövetett csempészség bűncselekményében, ezért halálbüntetésre ítélte. Az indokolás szerint folytatódóan, üzletszerűen követte el a cselekményt, így a társadalomra nézve veszélyes bűnözőre, a törvény által előírt legszigorúbb büntetést kellett kiszabni. Az elítélt kérvényt kért. A munkásbíróság ezután megjelölt tanácsát alakult át, amelynek döntése titkos. /MTI/

rá, mint

Textil szakmunkásképző tanfolyam megnyitása

A Magyar Textilipari Munkások Országos Szabad Szervezete október 10-én, vasárnap délután fél 3 órakor tartja szakmunkásképző tanfolyamainak ünnepélyes megnyitóját. Az ünnepély előadója: Döbrentey Károly főtitkárhelyettes, Alpar László oktatási titkár és Zilahy Márton a Textilipari Igazgatóság osztályvezetője. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás

1948 október 8

16 óra 38 perc

/Dimnyés miniszterelnök beszéde, 11. folytatás./

- Nyitott szemmel kell tehát járnunk és minden esetleges hasonló jelenségre éberen fel kell figyelnünk. A magyar népnek történelme e nagy korszakában, amikor - mint Révai József mondta - "amit csinálunk és építünk, maga is történelem", az utolsó három évtizedben, politikai, gazdasági és társadalmi téren több változást értünk meg, mint az elmúlt néhány évszázad alatt, erősnek, egységesnek, elszántnak és eszelővének kell lennünk. - Az élet ma nyílt tekintetű, bátor, az élet és történelem egész valóságát látó magyar emberokat kíván, akik tisztességgel, becsülettel végzik munkájukat és mennek szolgálatba, hanem építik is a népi demokráciát, - fejezte be nagy beszédét Dimnyés Lajos miniszterelnök. /MTI/

Elítélték a leányesóki uszító plébánost

Pócs, október 8.

A pécsi népbíróság külön ötös tanácsa Gáll Antal 53 éves leányesóki plébánost demokratikus államrend elleni politikai jogvesztésre, háromévi hivatalvesztésre és háromévi politikai jogvesztésre ítélt. A főtárgyaláson a tanak igazolták, hogy a plébános 1940 június 29-én az aratásnapon Gleshangu uszító beszédet mondott. A vádlott azzal védekezett, hogy uszítást felsőbb egyházi hatóságainak utasítására szűtte bele a beszédbe.

Az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védője onyhitásért fellebbeztek. /MTI/

Erőlyes magyar válasz reagalmazó jugoszláv kihívásra

Boldizsár Iván külügyi államtitkár pontokon délután sajtóértekezletre hívta össze a külföldi tudósítokat és a magyar lapok bolpolitikai szerkesztőit és a következő nyilatkozatot olvasta fel: - Sztambolios Potár, a Szerb Népi Köztársaság miniszterelnöke, a Jugoszláv Népfrent főtárgyaló, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság népszkupstinájának /nemzetgyűlésének/ szeptember 30-i ülésén beszédet mondott és a többi között a következőket jelentette ki: "A szomszédos országokban, Bulgáriában, Magyarországon, Albániában, egyes felolós állami és politikai tényezők a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság területi épsége és állami szuverenitása ellen irányuló propagandát folytatnak." /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26 kiadás

1948 október 8

16 óra 45 perc

/A törökbalinti fasiszta összeesküvők a népbíróság előtt, 2. folytatás/

Szokolai Vajk a következő vádlott ugyánasak beismerő vallomást tett. Elismerte, hogy előző vallomási során összevissza hazudozott, hogy megakadályozza az igazság kiderítését. Bevallja, hogy Dulácska Lászlótól vett egy géppisztolyt töltényekkel és volt egy pisztolya is. Megbeszéltek, hogy adott pillanatban megtámadják és lefegyverezik a rendőröket, partizánokat és többet közülük legyilkolnak. A Molotov-téri szovjet emlékmű felrobbantását is törvbövezték. Fegyvereik birtokában rablótámadással is akartak pénzszerezni, hogy szervezkedőüket kiterjesszék.

Biai Mária, aki közölte a többi vádlottal, hogy tud elrejtett fegyverekről s el is vezette őket a helyszínre, konokul tagad, a szembesítés során azonban vádlott társai szemébe vágják, hogy jelen volt a megbeszéléseken, tudott a szervezkedésről s annak előjáról és fegyvereket szorzott, anyagilag támogatta a demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedést.

Sarkány György néppügyész indítványt tett a szabadlábbon védekező Biai Mária előzetes letartóztatásba helyezésére. /Folyt.köv./

Jelentés a piaci felhozatalról

Az Országos Közellátási Hivatal közli, hogy az elmúlt szeptember 26-tól október 3-ig terjedő héten tovább javult a burgonya felhozatala, 62.000 mázsa burgonyát hoztak fel, szemben az előző heti 56.000 mázával. Többszörösére emelkedett a hagyma felhozatala is. Az elmúlt héten 3.100 mázsát szállítottak a fővárosba, míg az előző héten csak 475 mázsát. A szárazfőzelékfelhozatala 8.200 mázsáról 15.000 mázsára emelkedett, a paradicsom felhozatala pedig 1.140 mázsáról 1.730 mázsára. Közel kétszeresére emelkedett a káposzta felhozatala 3.460 mázsáról 6.100 mázsára. /MTI/

A T. Szerkesztőségok figyelmebe

A Lohol-téri típusbérház falogyon ünnepségo október 9.-én délelött 11 órakor lesz a Lohol-téri bérházépítkezések színhelyén. Az építési-és közmunkaügyi minisztérium a t. szerkesztőségokot tisztelettek meghívja. Jövő szombaton október 16-án délelött 11 órakor tartják a négy csepeli Szent István-uti munkásbérház falogyon ünnepségét. Az építés és közmunkaügyi minisztérium a t. szerkesztőségokot ezen az ünnepségon is szeretettel látja. /MTI/

B27 kiadás

1948. október 8.

16 óra 47 perc

/Erőlyos magyar válasz rágalmazó jugoszláv kihívásra, folytatás./

- Ez a kijelentés, amelynek szövege valamennyi jugoszláv lapban, köztük a novisadi Magyar Szóban is megjelent, az első botját az utolsóig szemcsézett valótlanúság. Ezért Sztambolies ur kijelentését alaptalan rágalmazás és rosszindulatú vádaskodásnak minősítjük. Sőt itt többről is van szó: az a tény, hogy ezt a súlyos kijelentést a Szerb Népi Köztársaság miniszterelnöke, a Népfront főtájkára a nemzetgyűlésben az ország egész nyilvánossága előtt tette, nem minősíthető másnak, mint nyilvánvaló politikai provokációnak. Erre vall az is, hogy Sztambolies ur rágalmait meg sem kísérelte akár egyetlen tárgyi érveléssel is alátámasztani. Nem is tehette volna ezt, mert Magyarországon nyoma sincs semmiféle propagandának Jugoszlávia területi épsége és állami szuverenitása ellen. Ha ezt a rágalmat Jugoszláviában elterjesztik, annak célja csak az lehet, hogy sovíniszta, magyarellenes hangulatot szítson a lakosságban. Sztambolies beszéde alkalmas arra, hogy a jugoszláviai sovínisztaikat felelőtlenül felbujtsa a jugoszláviai magyar kisebbség ellen. Ezért magyar részről ezt a céltatos politikai manővert visszautasítjuk és elítéljük. -

A külügyi államtitkár egyidejűleg bejelentette, hogy Szántó Zoltán belgrádi magyar követ Sztambolies Petár kijelentései miatt erőlyeshangu jegyzékben tiltakozott a jugoszláv külügyminiszternél és felkérte a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kormányát, hogy gondoskodjék a rágalmazó és bajkeverést célzó kijelentések helyreigazításáról. /MTI/

Valutázó társaságot ítelt el a bíróság

Az uzsorabíróság Unkelhauser-tanácsa Kertész Andor pincért másfélévi börtönre, Halmi Róbert fényképészt hathónapi börtönre, Fürst Ferenc szőnyeggyűnköt egyévi és egyhónapi börtönre, Virá József hivatali altisztet tízhónapi, Török Artur ügynköt egyévi és négyhónapi, végül Spányi Ernő mérnköt egyévi börtönbüntetésre ítélte, mert dollárokkal üzérkedtek. Az uzsorabíróság az elítéltekre ezenkívül még pénzbüntetést és vagyoni elégtételt is kiszabott. /MTI/

Sv. bmentők a büntetőtörvényszók előtt

A büntetőtörvényszók Sebök Zoltán dr. elnöklése mellett tárgyalta Krsztakanics Sándor borbélymester és Kass Jánosné született Lovas Eugónia háztartásbeli bűnyűjét. A vádlottak összeköttetésekre hivatkozva, többeknek kitalopítás alól való mentosítést ígérték és ezzel az ügygyel kisebb-nagyobb összegeket csaltak ki. A bíróság a borbélymestert tízhónapi börtönre, az asszonyt pedig négyhónapi fogházra ítélte. /MTI/

B28 kiadás

1948. október 8.

16 óra 55 perc

A csehszlovák követ látogatása az iparügyi miniszternél

Dr. Iván Horváth Csehszlovákia budapesti követe, meglátogatta Kossa István iparügyi minisztert hivatalában, ahol egy órában keresztül szívélyesen elbeszélgettek. /MTI/

Megnyilt Obudán a főváros ókortörténeti múzeuma

Az Aquincumi Múzeum 1944-ben egy légitámadás alkalmával elpusztult. A főváros nagy áldozatkészséggel, a múzeumi dolgozók éjjel-nappal tartó munkájával most helyreállította a múzeumot, amely a hiánytalanul megmaradt anyaggal új, állandó kiállítást rendezett "Rómáikori elődeink szociális helyzete, műveltsége, hétköznapi élete és világszemléletü omlóki" címmel. A kiállítást Péczoly Béla tanácsjegyző és Szilágyi János dr., az ókortörténeti Múzeum igazgatója mutatták be a megjelenteknek. A múzeum öt termében elrendezett anyag bizonyítja, hogy a tárgyak kiválasztását nem pusztán műtörténeti szempont vezette, hanem azok társadalmi háttorét és a hétköznapi életben való szerepét is figyolombo vették. Ernek, ékszerok, - odényok, torakotta és kőszobrocslak, kövek az építkezéshez, a különböző bronzból, fából, kőből készült termelő eszközök mutatják be rómáikori elődeink fejlett kulturáját. Orgona, üveg, bronz-, csont- és borostyánvéssések, a lakások belső díszítésére szolgáló fal-fermevényok bizonyítják a művészet fejlettségét. Az infláció sem volt ismeretlen abban az időben, számos rómáikori inflációs pénzdarabot mutatnak be. Bronzbavésott katonai kiváltságlevél állapítja meg Pannonia kicmolkodó katonai jelentőségét. A bün bizonyítékai sem hiányoznak a kori hamis sulyogységek, falbavésott oskú- és átokszövegok csészitik ki a minden szempontból érdekes anyagot.

Az új kiállítás rendezése a nagy támogokhoz szól, annak szemléltető módja és a tárgyalhoz fűzött magyarázó szöveg alkalmassá teszi, hogy a gyárak, üzemek dolgozói is megtekinthessék. /MTI/

Csintalan, csompészott - börtönbe került

Csintalan József D-listázott MÁV-kalauz 1946 óta több alkalommal csompészott különböző iparcikkokot, főléppn korékpár gumit Ausztriába, ott leadta és a pénzen újabb csompészárut vásárolt. Az uzsorabíróság Unkelhauser-tanácsa egy évi börtönbüntetésre ítélte, kitalotta Budapestről és Hegyashalom területéről. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás

1948. október 8.

17 óra 10 perc

Szakszervezeti emlékből, eg

A posta október 17-én, a XVII. Szakszervezeti Kongresszus alkalmából új, általános forgalomban, 30 fillér értékjelzésű blyegyet bocsát forgalomba, amely a naptól kezdve bárhol a szóló postaküldemény bérmentesítésére felhasználható. A kibocsátás napján a Budapest 4 és 57-es számú postahivatalok, valamint az ötödik országos magyar blyegykészítés színhelyén elsőnap blyegyzőt használnak az ott foladott és az új blyegyekkel bérmentesített küldemények megjelölésére. /MTI/

A pócsi egyetemen megnyitása

Dr. Szántó György kultusz miniszteri tanácsos a pócsi egyetemen ünnepségen mondott beszédében rámutatott arra, hogy az ország politikai életében bekövetkezett átalakulásoknak a felsőoktatásban is tükröződnie kell. Ennek fontos mozzanata volt az egyetemi felvételi bizottságok működése, amelyeknek eredményeképpen a munkás és paraszti elemek arányszáma az elsőévesek sorában az eddigi 5 százalékról 20-40 százalékra szökkent. Az egyetemeknek olyan értelmiséget kell kinvelniük, amely nem fut hamis illúziók után, hanem tisztában van azzal, hogy a dolgozó osztályhoz tartozik. Az egyetemen női "előfentesonttorony" hanem szoros és szerves kapcsolatban áll az ország dolgozó millióival. /MTI/

A törökbalinti összeesküvők a népbíróság előtt 3. folyt./

Dr. Kelemen Endre törvényszéki orvosszakértő javaslatára a bíróság elrendelte Biai Mária vádlott elmeállapotának megvizsgálását, Biai Mária 1943 óta morfinista.

Dulácska Endre középiskolai tanuló a szűkösben lévő elsőrendű vádlottcsoeg áll ezután a népbíróság elé. Dulácska Endre tévökény részt vett annak a merőy letnek előkészítésében, amelyet 1946-ban piarista diákok terveztek a Molotov-téri szovjet emlékmű ellen, ezért el is ítölték. Kihallgatása során körnőfont módon tagadni igyekszik részvételét a szervezkedésben, védekezése azonban összeomlik, amikor szembesítik vádlott-társával. Hajdu Géza és Szokolai Vajk megismétli Dulácska Endrőre tett terhelő vallomását, amely szerint tudott a szervezkedésről; a gyvereket tartott, közigránátok szerzését helyezte nekik kilátásba.

folytatják. /MTI/

A tárgyalást szombaton reggel fél 9 órakor

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30 kiadás

1948. október 8.

17 óra 35 perc

Vidovics és összeesküvő társai a népbíróság előtt, folyt./

Villányi Jánosné, Vidovics sőgornője, tudott Vidovics megszöktetéséről. Tóth Árpád és Szabolcs Károly vádlottakat, az összeesküvő társaság "alvezéreit", levitte annakidején Kisvelencére ott rejtőzködő sőgorához. Muraközi Tamásné volt tanárnő -, akit 1946-ban mint politikailag megbízhatatlant B-listázták - szintén folaánlotta Tóthéknak közreműködését Vidovics megszöktetésében. Egy szentgotthárdi, egy szombathelyi és egy bécsi ismerősöknek címét Tóthéknak presztől eljutatta Vidovicshez azzal, hogy azok majd segítségere lesznek a továbbjutásban.

Turáni András, Vidovics unokabőcse, volt Horthysta főhadnagy szintén tudott nagybátyja megszöktetéséről. Balatonendrőden, kijátszva a községi tisztvisolők őborsőgöt, egy kitöltetlen kijelentőlapot leblyegyzott a közsőg pocsétjővol aszűkösben lévő Vidovics részőro. A vádlottak a szőrozetes szombostősolmól boismortók bűnősségűköt.

A főtrőgyalást délután három órakor szombatra napolták el, okkor előszőr Tőth Árpádot és Vidovicsot hallgatják ki a hűtőnsőg vődpontjával kapcsolatban. /MTI/

Kegyelmet kapott a napkori őjjeliőr gyilkosa

Nyiregyháza, október 8.

Baksa Sándor 29 éves orősi lakos meggyilkolta Cimer János napkori őjjeliőrt. A nyiregyházi törvényszék rögtönitőli tanácsa a gyilkost augusztus hónapban kötőlyáltali halálra itőltő. A köztársasági elnök Baksa Sándort kegyelemben részesitette s a halálbüntetést életfogytiglani fegyháza változtatta. /MTI/

Feketevőgőkat és burgonyadrőgitőkat tartőztattak le Somogy megyében

Kaposvár, október 8.

A gazdasági rendőrsőg Somogy-megyében razziat tartott, melynek során Bőtori István nagybajoni, Kapló Jőzsef és Tidér Jőzsef babőcsai, Csabai Jőzsef viztári henteseket engedőly nélküli vőgásőrt, Laborci Dėnes és Zlatin Ferenc budapesti lakosokat pedig engedőly nélküli vőgásőrt és őrdőgitőrt tartőztatták. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 31 kiadás 1948. október 8. 18 óra 10 perc

Vasárnap avatják föl a kecskeméti traktorállomást

K e c s k e m é t , október 8.
Kecskeméten vasárnap avatják fel ünnepélyes keretek között a Magyar Dolgozók Pártja kezdeményezésére felállított traktorállomást. A traktorállomásnak 10 új traktora, vontatója, két cséplőgépje, két vetőgépe és két tárosája van. Az avató beszédet Vadász Ferenc a Magyar Dolgozók Pártja kecskeméti szervezetének titkára mondja. Délután az MDP városi szervezőtőnék színjátszó csoportja bemutatja a tanyai parasztságnak Gergely Sándor: Vitézek és hősök című drámáját. /MTI/

Elitölték az adópengőhamisító dr. Oláh Béla ügyvéd büntetését is

A büntetőtörvényszék nemrégben egyévi börtönbüntetésre ítélte dr. Oláh Béla rovottmúltú volt ügyvédet, aki 1946-ban adópengőjegyeket hamisított. Büntetését, Telegdi Lajost, a büntetőtörvényszék Bodolla-tanácsa ma tizhónapi fogsággal sújtotta. /MTI/

Ujjáépült a kecskeméti szegényház

K e c s k e m é t , október 8.
A Magyar Dolgozók Pártja kecskeméti szervezetének kezdeményezésére ujjáépített szegényházat vasárnap délelőtt adják át rendeltetésére k. A Párt javaslatára a hatóságok 18 hold földet biztosítottak az ápoltak és gondozottak részére. /MTI/

A dolgozó parasztfjuság feladata a munka és a harc a falu kizsákmányolói ellen

Október 8-án és 9-én tartja a Magyar Ifjúság Népi Szövetsége parasztszervezete az Egységes Parasztfjuság Országos Szövetsége titkári értekezletét.

A kétnapos értekezleten megvitatják a parasztfjuság legfontosabb problémáit és legsürgősebb tennivalóit, hogy a magyar dolgozó parasztfjuság legeredményesebben járulhasson hozzá a falusi kizsákmányolás megszüntetéséhez.

Az értekezletet Non György országgyűlési képviselő, az EPOSZ országos elnöke nyitotta meg. Megnyitójában hangsúlyozta, hogy a parasztfjuság a munka és a harc a falu kizsákmányolói ellen. A szervezetekbe be kell vonni a traktorállomások, a mezőgazdasági ipar és a szervezetek dolgozó fiataljait is. A munka eredményességét ele érdekében a falusi vezetőket megfelelő oktatásban kell részesíteni. /Feladata /Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. 37. kiadás 1948. október 8. 22 óra 20 perc

/A földmivelésügyi minisztérium panamistái a népbíróság előtt. /Folyt./

A délutáni tárgyaláson folytatták az iratok ismertetését, ami a késő esti órákig tartott. A bizonyítási eljárás befejeztével az elnök felhívta a vád és védelem képviselőit, torjeszszék elő esetleges indítványait a bizonyítás kiegészítése ügyében. Csillag Dozsó néppügyész indítványozta, hallgassa ki a bíróság a vádiratban megjelölt és odig még ki nem hallgatott tanukat. Utána a védők különböző iratok ismertetését és tanuk kihallgatását kérték. A tárgyalást szombaton délelőtt folytatták. /MTI/

Oliverson tanár előadása

Pénteken este a magyar orvostársadalom színe-já-va zsufolásig megtöltötte a Magyar Orvosok Szabad Szakszervezetének Szentkirályi utcai Semmelweis-termet, hogy meghallgassa Herbert Olivecrona tanár, a világhírű agysebész előadását. Az előadás előtt dr. Zalka Ödön egyetemi tanár, a budapesti Orvosegyesület elnöke üdvözölte a megjelenteket és elmondotta, hogy Olivecrona tanár másirányu, halaszthatatlan elfoglaltsága miatt nem tudott a centeneris orvosi nagyhírtre eljönni. Ahelyett most jött el hozzánk, nem törődve a farszató utazással. Ezután német nyelven üdvözölte a világhírű vendéget s felkérte, tartsa meg előadását.

Az előadás tárgya a paraszittalis meningeoma volt. Ez az agydaganat fajta az agyburokból indul ki s az agy közp-vonalában helyezkedik el. Az teszi különösen veszélyessé, hogy ezen a nagyrészt néma területen a daganat tetemes nagyságot elérhet, míg panaszokat okoz s ilyenkor eltávolítást nagyon megnövekedti az ún. sinus sagittalis, az agyburki vívtóros öbölhöz való közelsége. Ennek a véredénynek lokotás különböző veszélyekkel jár, lokotását tehát lehetőleg el kell kerülni, viszont az igen nagy daganatokat gyakran lehetetlen a sinus megsértése nélkül eltávolítani. Olivecrona tanár elmondotta, hogy ez a daganatfajta az összes agydaganatoknak kb. 18 %a. Ő odig 205 esetben találkozott vele s 203-at meg is operált. A tünetek aszerint változnak, hogy a daganat az első harmadban, a középső harmadban, vagy a hátsó harmadban helyezkedik-e el? A diagnosis felállításában gyakran kell a Röntgent igénybevenni. Megoperált betegöknek mindössze 13 %a halt meg. Szerenésé körülménynek tartja, ha a sinus már el van teljesen zárva a daganat nyomása által, mert akkor veszély nélkül lehet kötni. Ilyenkor, a véredény lassu elzáródása közben, a szervezet gondoskodik a vér másirányban való elvezetéséről. Ha működő sinust kell műtét közben sértenie, lehetőleg akkor sem kötni le, hanem az oldalából vágja le a szükséges részt és úgy varrja el, hogy az ür-tore megmaradjon. Operált betegök közül 54 teljesen gyógyult, 23 jelentes mártékban javultan hagyta el a klinikát. /Folyt.köv./